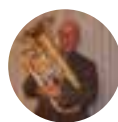

 Een nieuwe nier, een nieuw leven voor Mark Peters	 Iris van den Berg (15) presteert op de lange latten	 Bart Thomassen: ‘Als je muziek maakt, vergeet je alles’
LEVEN pagina 3	SPORT pagina 5	CULTUUR pagina 9

Pannerden heeft kloppend hart

Sociaal Cultureel Centrum De Cirkel heropend

Door onze redactie

PANNERDEN - Pannerden heeft weer een kloppend hart. Op 17 februari opende Lucien van Riswijk het volledig vernieuwde Sociaal Cultureel Centrum De Cirkel. Dit keer als burgemeester.

Glimlachend staat Van Riswijk bij de ingang bij de ingemetselde eerste steen. Door hem als wethouder van de gemeente Rijnwaarden opnieuw ingemetseld in 2003 samen met Ad Havermans, ex-burgemeester van de gemeente Pannerden. Daaronder een steen ter gelegenheid van de grote verbouwing in datzelfde jaar. Nu, zestien jaar later mag hij als Zevenaarse burgervader, na een groot-scheepse verbouwing opnieuw het lintje doorknippen. Van wethouder naar burgemeester. Van gemeente Pannerden naar gemeente Rijnwaarden en nu

Knip! Geopend!

gemeente Zevenaar. De groei en schaalontwikkeling is in alle opzichten merkbaar en rondom De Cirkel. Het Sociaal Cultureel Centrum is een multifunctioneel dorpscentrum geworden, waar negentien verenigingen en instellingen onderdak vinden.

Waaronder De Duim, Jongerenwerk De Sphinx, Kunstwerk!, de bieb, het Welkomshuis, kinderdagopvangorganisatie De Boefies en welzijn voor ouderen. De vele bezoekers zijn zichtbaar enthousiast als ze het gebouw verkennen. "Wij geloven in een

gastvrij en sociaal Pannerden. Met elkaar samen kunnen we meer bereiken dan ieder afzonderlijk", spreekt wethouder Anita van Loon tijdens de opening. Er is in De Cirkel nog ruimte voor start-ups. Vier stuks om precies te zijn.

Redacteur van dienst

Ik schrijf nu al bijna een half jaar met veel plezier voor deze krant. Het interviewen vond ik in het begin best eng, maar dat gaat nu al een stuk beter. Het leukste van de krant vind ik dat ik over positief nieuws over mijn eigen buurt mag schrijven. Door alle interviews heb ik al heel veel mooie dingen gezien in de

Ik heb het afgelopen halfjaar nog veel meer gezien van de Liemers: ik zag de prachtige rode bloedmaan boven de Breuly verschijnen, heb tijdens Doedorp aan aantal kinderen geholpen met het bouwen van een hut, en ik heb veel over Westervoort gehoord tijdens het interview met de burgemeester. Ik leer

dus niet alleen leer hoe ik goede artikelen kan schrijven, ik leer ook de Liemers veel beter kennen. Ook heb ik wat over mezelf verteld in het artikel over het syndroom van Asperger. Natuurlijk heb ik voor deze editie weer een nieuw verhaal. Een verhaal op pagina 3 waarin Mark Peters iets vertelt over zijn niertransplantatie. Door dat artikel ben ik niet alleen te weten gekomen hoe de transplantatie voor hem was, maar zie ik ook het belang van orgaandonoren. Veel leesplezier!

Linda Ruijs

2=1 voor jeugd die naar theater wil

Door onze redactie

ZEVENAAR - In het voorjaar zijn er weer twee bijzondere jeugdvoorstellingen te zien in Kunstwerk! Het Musiater: Oorlogsgeheimen naar het bekroonde boek van Jacques Vriens en Kleintje Kaf met de Snoepfabriek.

Voor beide voorstellingen is er nu een 2=1 aanbieding, waardoor iedereen met het hele gezin naar een voorstelling kan gaan. Deze aanbieding geldt niet voor reeds gekochte kaarten.

Oorlogsgeheimen, voor kinderen vanaf negen jaar, gaat terug naar 1943. Het Zuid-Limburgse dorp waar de elfjarige Tuur woont, is bezet door de Duitsers. Tuur en zijn buurmeisje Maartje vinden dit in het begin wel spannend. Maar langzaam maar zeker komen de kinderen erachter dat de bezetters in staat zijn tot de ergste dingen. De volwassenen proberen zoveel mogelijk voor hen geheim te houden. Maar op een dag vertelt Maartje aan Tuur dat zij zelf ook een groot en gevaarlijk geheim heeft. Tuur denkt vaak terug aan de oorlog. Aan zijn buurmeisje Maartje. En het

grote geheim... De voorstelling is op 8 maart en begint om 19.30 uur. De normale prijs is € 12,50 inclusief pauzedrankje, met de 2=1 aanbieding dus € 6,25 per kaartje. De Snoepfabriek wordt gespeeld op zondag 31 maart vanaf 14.30 uur voor kinderen vanaf vier jaar. De prijs van een kaartje bedraagt normaal € 12,00 exclusief pauzedrankje. Nu dus in de 2=1 aanbieding voor zes euro. Voor het reserveren van de 2=1 aanbieding kan een email gestuurd worden naar info@liemerskunstwerk.nl met adresgegevens, telefoonnummer en aantal kaarten.

De Liemers Lucht

Marieke Grootherder won op 19 februari 'Read2Me' in de bieb van Didam. Aan de voorleeswedstrijd voor brugklassers deden zes leerlingen van het Liemers College, vestiging Didam, mee. Marieke mag nu door naar de provinciale wedstrijden.

Ruim baan voor kamsalamander en poelkikkers

Door onze redactie

GROESSEN - Rijkswaterstaat start binnenkort met het aanleggen van twee nieuwe amfibieënpoelen op een perceel aan Den Oldenhoek, tussen Groessen en Loo.

Het aanleggen van de poelen maakt onderdeel uit van de natuurmaatregelen die het project ViA15 treft voordat de nieuwe snelweg A15 wordt aangelegd. Uit natuuronderzoeken blijkt dat twee bestaande amfibieënpoelen bij Kandia geheel of gedeeltelijk moeten

verdwijnen vanwege de aanleg van de nieuwe weg. In deze poelen komen kamsalamanders en poelkikkers voor. Deze diersoorten zijn beschermd. Deze maand start de aanname met de graafwerkzaamheden. De poelen krijgen aan één zijde een flauwe helling, zodat

de amfibieën gemakkelijk in en uit het water kunnen kruipen. Rond de poelen komen wallen te liggen, waarop bomen en struiken worden aangeplant. Daar kunnen de kamsalamanders en poelkikkers in de grond overwinteren. Doordat de poelen in het voorjaar van 2019 al

worden aangelegd, krijgen over- en waterplanten de kans om zich te ontwikkelen. Als in de toekomst de werkzaamheden starten voor het aanleggen van de nieuwe weg, kan Rijkswaterstaat de amfibieën uit de bestaande poelen direct overzetten naar de nieuwe poelen.

Accordeon

Ik zet even de pet op van het Horsterpark. Dat heb ik op deze plaats al vaker gedaan en meestal is dat een pet waarvan onder ik dan kom schooien. We hebben in het park plannen om het theehuis aan te passen. Nu staat er een orgel waar onze virtuoos Remio altijd op speelt bij bijzondere activiteiten. Hij is autodidact en speelt alles op verzoek. Dat is heel sfeervol. Remio draait er zijn hand niet voor om ook de accordeon te bespelen. Hij kan dan naar buiten toe en ook daar tussen onze bezoekers doorlopen. We hebben het idee om ons elektronisch orgel te vervangen door een accordeon. Heeft iemand er nog een liggen waarvan hij of zij denkt: die zou leuk zijn voor Remio van het Horsterpark? Niet zo'n grote knoeperd vragen", zei Remio!

Chris van de Ven

Een Tweede Leven

Na vallen en opstaan brengen wij u een doorstart van de R&R onder de nieuwe naam Een Tweede Leven - Ruilen en Repareren onder leiding van Stichting Repair Café Westervoort-Duiven. Vanaf 6 februari 2019 mogen wij t/m April 2019 gebruiken van een zaal in de OGTENT Duiven op de woensdagmiddag tussen 13:00-16:00. In April 2019 komt er meer informatie beschikbaar over een "vaste" ruimte elders. Wij zijn dus wekelijks te vinden op de woensdagmiddag en de activiteiten bestaan uit het ruilen van goederen en het repareren van kleine mankementen m.b.t. elektrische en mechanische goederen (de moeilijke dingen doen we in Westervoort) die mensen met de hand mee kunnen nemen. Bij het ruilen is het zo dat de mensen dan iets mee brengen voor een boodschappentas die dan wekelijks verloot wordt via Facebook. Naast het ruilen en repareren is er de mogelijkheid om een kopje koffie of thee te drinken, zodat er ook met andere mensen gepraat kan worden. Wij zullen voornamelijk met facebook.com/EenTweedeLevenDuiven werken en u kunt zich via de pagina aanmelden voor de besloten ruilgroep waar de lotingen zullen plaatsvinden. Heeft u nog tips voor een vaste locatie in de Gemeente Duiven houden wij ons aanbevolen.

Roel Kersten weer terug bij Café Bij de Buren!

Onderstaande foto is genomen bij mijn afscheid, nu kom ik weer terug op mijn oude honk, het vertrouwde Café Bij de Buren. Begin januari heb ik een aantal gesprekken met Chris gehad en van het een kwam het ander... Roel weer terug bij Café Bij de Buren. Ondertussen ben ik twee jaar weg geweest en de nodige veranderingen hebben plaatsgevonden, maar het voelt toch als thuiskomen. Fijn om samen met een mooi team de boel weer op te pakken, evenementen te organiseren, mensen te begroeten in ons gezellige café, waar jong en oud elkaar ontmoeten!

Woensdag 6 maart is mijn eerste werkdag. Ik heb er enorm veel zin in en hoop jullie snel te weer te zien!

Autisme Ouder Initiatief

Autisme in het gezin vraagt veel geduld en extra energie. Waardevol voor veel ouders is contact met andere ouders, om ervaringen te delen.

Dat kan in de gemeente Duiven bij het Autisme Ouder Initiatief. Je kunt hier als ouder terecht met je zorgen, vragen en verhalen. Ervaringen en adviezen van andere ouders kunnen je inzicht geven en een gevoel van herkenbaarheid. Waar en wanneer? Eén keer in de maand is er een Autisme Ouder Initiatief bij cultureel centrum De Ogtent in Duiven. Je bent van harte welkom!

Datum/ tijd: facebookpagina 'Goed voor elkaar De Liemers' en www.goedvoorelkaardeliemers.nl

Agenda de ogtent

■ Zo 3 mrt

Indisch Dansmatinee van 13.00 - 18.30 uur
Entree € 12,50
(bij reservering € 10,-)
aanmelden via: www.ini-dia.nl

■ Wo 6 mrt

Creatief met (klein)kind
13:30-16:00 uur - €2,50 per koppel
Aanmelden: info@deogtent.nl

■ Wo 6 mrt

Meezingcafé
Aanvang 20.00 uur - gratis entree

■ Do 7 mrt

Creatief met kralen
13:30-16:00 uur - €2,50
Aanmelden: info@deogtent.nl

■ Di 12 mrt

Filmhuis
Aanvang 20.00 uur - entree € 4,-

■ Wo 13 mrt

Kid's Filmhuis
Aanvang 14.30 - gratis entree

■ Wo 14 mrt

Creatief met (klein)kind
13:30-16:00 uur - €2,50 per koppel
Aanmelden: info@deogtent.nl

■ Do 14 mrt

Creatief met kralen
13:30-16:00 uur - €2,50
Aanmelden: info@deogtent.nl

■ Do 14 mrt

Filmhuis
Aanvang 20.00 uur - entree € 4,-

■ Vr 15 mrt

Filmhuis
Aanvang 20.00 uur - entree € 4,-

Programma Explicateur

Donderdag 7 maart Geen filmhuis

MUZIEKFILMWEEK

Dinsdag 12 maart 20:00 uur

MAMMA MIA, HERE WE ARE AGAIN

Het in 2018 uitgebrachte vervolg op de eerste ABBA-film uit 2008.

(alle leeftijden - 113 minuten - Engels gesproken)

Woensdag 13 maart 14:30 uur

PETER EN DE WOLF

In 1938 gecomponeerd muzikaal sprookje van Sergej Prokofjev.

Vandaag bij ons in de videoversie die in 1996 een Emmy-Award kreeg.

(alle leeftijden - 47 minuten - Nederlands gesproken)
Kinderfilm, dus gratis toegang

Donderdag 14 maart 20:00 uur

DIE ZAUBERFLÖTE

Singspiel in twee bedrijven van Wolfgang Amadeus Mozart. De bekendste en vaakst opgevoerde opera van deze componist. Bij ons in een uitvoering van The Metropolitan Opera in New York.

(alle leeftijden- 169 minuten - Duits gezongen en Duits ondertiteld)

Filmhuis Bij Bert

Vrijdag 15 maart 20:00 uur

OVER CANTO

Nederlandse documentaire uit 2012 waarin diverse mensen vertellen wat hun fascinatie is bij het muziekstuk Canto Ostinato van de Nederlandse eigentijdse componist Simeon ten Holt. (alle leeftijden - 78 minuten - Nederlands gesproken)

Vrijdag 24 mei Laatste filmavond van het seizoen. 20:00 uur Bij de Schutters
Gratis entree: BOHEMIAN RHAPSODY.

‘Ieder heeft zijn of haar sterke punten’

Diploma-uitreiking voor bijzondere werknemers Brownies en downieS Zevenaar

 Stijn Kuster

ZEVENAAR - Voor één keer zijn niet hun gas-ten het middelpunt, maar zichzelf. De bijzondere werknemers van Brownies en downieS Zevenaar ontvangen op 25 februari een diploma, nadat zij examen hebben gedaan in een taak binnen het bedrijf. Voor velen van hen is dit het eerst behaalde diploma en daarmee ook de eerste diploma-uitreiking.

Na vele leerzame maanden hebben de medewerkers het ultieme bereikt: ieder een eigen diploma. “Het is de kroon op het werk dat ze hebben verricht”, vertelt Ralph de Nijs, eigenaar van Brownies & downieS Zevenaar. Omdat bijzondere medewerkers geen (school)diploma behalen, zijn dit deelcertificaten echt iets om trots op te zijn. De blijdschap is van de gezichten van de medewerkers af te lezen wanneer zij voor het eerst een diploma in ontvangst mogen nemen. Het is een diploma-uitreiking met alles er op en eraan. Er worden bubbels geschonken, de vrienden en ouders van de werknemers zijn aanwezig en - zoals het Brownies & en downieS betaamt - hangt er een geur van lekker eten door het hele pand. Ralph opent de avond met een speech waarin hij al zijn collega's bedankt. Met een brok in zijn keel vertelt hij hoe trots hij is op wat zijn personeel de afgelopen maanden bereikt heeft. Spontaan valt er een stilte, de muziek gaat aan, alle geslaagden komen binnen. Allemaal netjes gekleed, gestyled en elk met een afstudeerhoed op. Eén voor één worden ze naar voren geroepen

en worden er door een collega leuke anekdotes verteld. Zo heeft een werknemer op het drukst van de dag alle kurkentrekkers verstopt, en vroeg een werkneemster de ID-kaart van een veertigjarige man toen hij een biertje wilde bestellen. Na het officieel ondertekenen van het certificaat, ontvangen ze een felrode roos en pakken ze nog even hun “moment of shine” door nog even te juichen of op de foto te gaan. Na afloop geniet iedereen nog even na van de geweldige ervaring. Dit onder het genot van een hapje en een drankje verzorgd door hun Nijmeegse

collega's. “De collega's van Brownies & downieS Nijmegen verzorgen de avond omdat de bijzondere werknemers van Brownies & downieS Zevenaar vrij zijn op de dag van de diploma-uitreiking”, legt Ralph uit. “Onze werknemers, weliswaar met een beperking, hebben ook allemaal hun sterke punten”, zegt Ralph. Deze sterke punten willen ze bij Brownies en downieS Zevenaar benadrukken. Velen kunnen niet lezen of schrijven, maar zijn bijvoorbeeld wel goed in het voorbereiden van de lunch. “De medewerkers zijn getoetst op de punten waar we weten dat ze goed in zijn, zo is er

voor iedereen een certificaat op zijn eigen vakgebied en niveau”, legt Ralph uit. De werknemers, dat is wat Brownies & downieS zo bijzonder maakt. De medewerkers weten elke dag weer een lach op het gezicht van de klanten te toveren. Dit staat ook op de muur tegenover de keuken beschreven: “I'm wearing the smile you gave me”, Ralph en Dianne eigenaren van Brownies en downieS hebben samen met hun team deze avond de “smile” gegeven aan hun, hard werkende bijzondere, collega's. Ieder draagt deze lach vol trots, op naar een nieuw hoogtepunt.

Allemaal een diploma. De medewerkers weten elke dag weer een glimlach op het gezicht van de gasten te toveren. Foto: Stijn Kuster

Een nieuwe nier, een nieuw leven

Mark Peters viert dat hij 25 jaar geleden een nieuwe nier kreeg

 Linda Ruijs

ZEVENAAR - Het lijkt heel normaal om twee goedwerkende nieren te hebben, maar helaas is dat niet voor iedereen vanzelfsprekend. Bijvoorbeeld voor Mark Peters. De 48-jarige Zevenaarder kreeg precies een kwart eeuw geleden een nieuwe nier. Hij is er nog steeds enorm dankbaar voor.

“Toen ik 22 was, was ik vaak vreselijk moe”, blikt hij terug. “Na een aantal maanden kreeg ik ook last van andere klachten. Toen het na vier, vijf maanden steeds erger werd, besloot ik om naar de dokter te gaan.” Na een bloedonderzoek werd er geconstateerd dat de nieren van Mark bijna helemaal verschrompeld waren en nog maar voor vijf procent werkten. Het vreemde was dat er geen medische oorzaak voor de verschrompelde nieren werd gevonden. Ook konden de artsen geen familieverband vinden. “Dat mijn nieren bijna niet meer werkten, verklaarde ook waarom ik al een tijd last had van al die klachten”, vertelt hij. “Het kostte heel veel energie om de afvalstoffen af te breken.”

Peritoneale dialyse

De dokter schreef een peritoneale dialyse, een nierspoeling, voor. Die zorgde ervoor dat de nierfunctie werd overgenomen. De vermoeidheidsklachten verdwenen, maar de spoeling had ook zijn nadelen. Mark moest vier keer per dag de vloeistof verwisselen. Omdat er drie uur tussen elke spoeling moest zitten, had hij niet heel veel vrijheid. “Ik moest mijn hele planning op het verwisselen van

de spoelvloeistof aanpassen. Dat vond ik best vervelend. Als ik ergens naartoe wilde, moest ik altijd boxen met spoelvloeistof meeslepen.”

Wachtlijst

Om ervoor te zorgen dat Mark wat meer vrijheid in zijn dagelijks leven zou krijgen, kwam hij in 1993 op een wachtlijst voor een nieuwe nier. Na een jaar was het eindelijk zo ver en kwam er een nier beschikbaar voor Mark. Na een lange operatie had hij eindelijk een nieuwe nier. Hij moest eerst wel enorm wennen aan de nieuwe medicijnen die hij moest slikken om afstoting te voorkomen. “Elke paar jaar krijg ik nieuwe medicijnen, omdat die beter tegen afstoting helpen dan de oude.” De nieuwe nier heeft ervoor gezorgd dat Mark nu meer vrijheid heeft. “Nu hoef

ik niet alles meer vooruit te plannen. Door de nieuwe nier kon ik ook weer normaal werken. Anders had ik continu de tijd in de gaten moeten houden. Dat hindert erg als je gewoon administratief werk wilt doen. Niet alleen de vrijheid, maar ook de conditie van Mark is weer terug. “Ik merk dat mijn algemene conditie ook een stuk beter is. Ik ben echt super blij met de nieuwe nier.” Het is voor mensen als Mark heel belangrijk dat er genoeg orgaandonors zijn, want door een nieuwe nier kan hun leven enorm verbeteren. “Daarom vind ik de nieuwe donorwet ook een goed idee. Hierdoor zijn er meer mensen bewust bezig met orgaandonatie. Daardoor kunnen anderen sneller een nieuw orgaan krijgen. Dat is erg belangrijk, want een nieuw orgaan geeft je echt een nieuw leven.”

Mark: “Ik vind de nieuwe donorwet een goed idee”

Colofon

De Liemers Helemaal Goed Courant is een initiatief van Hope XXL en De Liemers Helemaal Goed en wordt gemaakt door leerlingen van het Candea College in Duiven en het Liemers College in Zevenaar.

Uitgever: stichting Daadkr8-Media.

De krant verschijnt twee keer in de maand huis-aan-huis in Didam, Zevenaar, Duiven, Groessen, Loo, Westervoort, Lathum, Giesbeek, Angerlo, Pannerden, Spijk, Lobith, Tolkamer, Herwen en Aerdt in een oplage van 42.000 exemplaren als bijlage bij Hét Gemeente Nieuws

Redactie: Camillia Stokman, Ted Prost, Maaïke Hageman, Stijn Kuster, Kim Kleijkers, Jairo in der Beeck, Britt Rietbergen, Dirk van Hummel, Kyra Sannes, Nina Elbers, Nomi Vermeulen, Naomi Bonke, Ilse van Velsen, Rahma Maqboul, Linda Ruijs, Lara Nijhof en Nynke Kooy.

Begeleiding: Anke Swanenberg (Liemers College), Michiel Kuijpers (Candea College), Susan Wiendels (redacteur), Joke Burink (redacteur), Sjoerd Geurts (coördinerend hoofdredacteur).

Redactie: redactie@daadkrachtmedia.nl

Advertenties: Bjorn Ewald Bjorn@starterspers.nl Tel. 06-19337318

Freedom Ride 2019

Een sportief alternatief voor een bevrijdingsfestival op 5 mei is de Freedom Ride, georganiseerd opgezet door Wielerploeg Jumbo-Visma en de Stichting Waardering Erkenning Politie. Tijdens deze tocht kan iedereen elkaar als gelijk tegenkomen om een rit te rijden op de fiets.

Op 5 mei 2019 vindt deze tocht plaats in de provincie Overijssel. Vanaf het Henri Dunantplein in Nijverdal wordt zowel gestart als gefinisht. Lot-to-Visma rijder Pascal Eenkhoorn is de ambassadeur van de Freedom Ride 2019. Er zijn voor alle mogelijke deelnemers verschillende opties om mee te doen aan de Freedom Ride. Ten eerste is het mogelijk om op eigen gelegenheid het recreatieve parcours van 35 kilometer af te leggen. Deze route voert de deelnemer langs enkele belangrijke historische plekken in Overijssel. Tevens is het mogelijk langere toertochten af te leggen, van

zowel 75 als 130 kilometer. Tot slot wordt er een gezamenlijke pelotonstocht georganiseerd, waarin 750 deelnemers in een groot peloton gezamenlijk een afstand van 90 kilometer af zullen leggen. Voor het deelnemen aan de pelotonstocht geldt een inschrijvingslimiet. Na afloop van alle tochten kan er deelgenomen worden aan een maaltijd, is er een Meet & Greet met professionele renners van Jumbo-Visma en ontvangen de deelnemers een T-shirt en een bidon. De organisatie zorgt ook voor zowel technische als medische ondersteuning, in het onverhoopte geval dat dit nodig is. Bij de pelotonstocht is een ceremonie onderweg onderdeel van het programma, voor alle vrije tochten is het ook mogelijk om hieraan deel te nemen. Momenteel is het nog mogelijk om in te schrijven voor het vroegboektarief. De prijzen voor inschrijving verschillen van €12,50 voor de recreatieve tocht, €22,50 voor de vrije toertocht van 75 kilometer, €25,- voor de vrije toertocht van 130 kilometer en €29,50 voor de pelotonstocht. Mede mogelijk gemaakt door het vfonds.

Archief HOPE XXL: Vredesconcerten

Oktober 2012. In de Remigiuskerk van Duiven treedt Daniël Wayenberg op. De virtuoos aan de vleugel is dan al 83 jaar oud en nog altijd een geweldig pianist. Hij wordt altijd genoemd in het rijtje van de beste Nederlandse pianisten.

Tijdens de repetities zegt hij dat hij relatief korte vingers heeft die het spelen extra moeilijk maken en dat het bereiken van de top hem extra moeite heeft gekost. Het concert was door HOPE XXKL georganiseerd in samenwerking met Pax Christi. In het kader van de Vredesweken zijn er vier van die concerten geweest. Chris Hinze, op de dwarsfluit had een programma met foto's van overal over de wereld, Wibi Soerjadi speelde en was verrukt over de fantastische akoestiek in de kerk. Leerlingen van het Candea College, samen met een koor uit Doorwerth, sloten de reeks af. Wayenberg maakte na zijn Amerikaanse debuut

in 1953, in de Carnegie Hall in New York, met de New York Philharmonic onder leiding van Dimitri Mitropoulos, verschillende uitgebreide tournees door de Verenigde Staten en Canada. Ook in de toenmalige Sovjet-Unie, Tsjecho-Slowakije, Scandinavië en Griekenland maakte hij tournees. Daniël Wayenberg kwam al jong in aanraking met muziek. Zijn moeder, Margarete Berson, kwam oorspronkelijk uit Rusland en was violiste. Zij ontdekte dat hij een absoluut gehoor had en besloot van hem een muzikant te maken. De keuze viel op piano. Eerst kreeg hij les van zijn moeder, daarna van Ary Verhaar in Den Haag. Later verhuisde hij naar familie in Parijs om zijn studie te voltooien bij Marguerite Long. In een volle kerk speelde Wayenberg, op die bewuste oktoberavond, voor het publiek uit Duiven en omgeving. Heel sfeervol en prachtig. Onlangs is er weer een concert geweest in de kerk. Het Slavisch koor uit Arnhem en een bomvolle kerk. Er zijn gesprekken gaande en we pakken de draad weer op. Elk jaar een fantastisch concert in een mooie accommodatie.

Daniël Wayenberg op de vleugel

World's Best News: minder abortussen

Ongewenst zwanger worden daalt steeds meer. Dat geldt ook voor het aantal abortussen wereldwijd.

Van de duizend vrouwen tussen de 15-44 jaar werden in 1994 nog 74 vrouwen ongewenst zwanger. Dit getal is in 2014 gedaald naar 62. Het bleek dat toegang tot betrouwbare én betaalbare voorbehoedsmiddelen de grootste reden hiervoor is. Het aantal ongewenst zwangere vrouwen dat kiest voor afbreking van de zwangerschap, is ook met stapjes aan het dalen. De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en het Amerikaanse Guttmacher Instituut hebben hier namelijk onderzoek naar gedaan. In de afgelopen 25 jaar is het abortuscijfer in rijke landen bijna met de helft afgenomen. Daarentegen is dat cijfer in armere landen slechts met een paar procent afgenomen. In landen waar voor-

behoedsmiddelen beschikbaar zijn, betaalbaar zijn én geaccepteerd worden, is het abortuscijfer ook het laagst. In landen waar dit anders is, zie je dat daar ook de meeste abortussen plaats vinden. Zwitserland heeft met het abortuscijfer vijf per duizend vrouwen, het laagste cijfer wereldwijd. België, Singapore, Finland, Slowakije en Nederland zijn landen die volgen op Zwitserland. Het hoogste cijfer ligt in Pakistan. Hier is het cijfer op vijftig op de 1000 vrouwen. Waarvan veel abortussen in het geheim gedaan worden. In dit land zijn voorbehoedsmiddelen niet makkelijk verkrijgbaar en niet betaalbaar. Zelfs reclame hiervoor is verboden. Het zijn meer dan 25 miljoen illegale abortussen die jaarlijks wereldwijd plaatsvinden. Elke dag kost het 130 vrouwen het leven omdat het vaak gevaarlijk is. Dit zegt de WHO. Wat opvalt is dat de meerderheid van de abortussen plaatsvindt in landen waar er een verbod is op abortus. In plaats van dat het daar stopt, worden het er juist meer en wel illegaal. Soms reizen vrouwen zelfs naar andere landen.

Het aantal ongewenst zwangere vrouwen dat kiest voor afbreking van de zwangerschap, is met stapjes aan het dalen

De gesneuvelde bevrijder

Aangepast uit "Old Sender Ni-js"
Op 3 april 1945 werd Zevenaar bevrijd. Een dag eerder sneuvelde de negentienjarige Canadese korporaal Kenneth Ferguson voor de spoorwegovergang aan de Babberichse weg. Ferguson was met zijn luitenant, Gordon Farr, op verkenning om de Canadese hoofdmacht in het gebied te vinden. Bij de spoorwegovergang werd hun verkenningsvoertuig echter door personen in burger onder vuur genomen, met zowel handvuurwapens als antitank-wapens. Ferguson probeerde de aanval af te weren door gebruik te maken van de mitrailleur die op het voertuig gemonteerd was. Hij werd echter tijdens dit vuurgevecht aan de achterzijde van zijn hoofd geraakt en overleed later aan zijn verwondingen. Volgens het 'oorlogsdagboek' dat werd bijgehouden door het Canadese legeronderdeel lukte het Farr om te ontsnappen aan zijn aanvallers en

het lichaam van Ferguson veilig te stellen. Echter getuigen van het incident gaven aan dat zij tussen zes en zeven uur die avond schoten van een gevecht hoorden, waarbij een Canadese soldaat gedood zou zijn. Later zou een krijgsgevangene, vermoedelijk luitenant Farr, naar de pastorie van Oud-Zevenaar gebracht zijn, alvorens op transport gestuurd te zijn richting Arnhem. Het lichaam van de gedode soldaat zou in gewijde aarde, met militaire eer, zijn begraven. Het is lastig om vast te stellen hoe de situatie plaatsgevonden heeft, al is het logischer om meer betrouwbaarheid toe te schrijven aan het document van het Canadese leger. Ferguson zou enkele weken later, op 25 april, teruggekeerd zijn naar Engeland om daar twee dagen later in het huwelijk te treden. De laatste dagen van de oorlog eisten echter toch het ultieme offer van de bevrijder. De brug over de Betuweroute, die dichtbij de plaats ligt waar Ferguson sneuvelde, is uiteindelijk naar hem vernoemd.

Iris: ‘Ik vond skiën meteen heel leuk’

Het verhaal van een jong skitalent uit Zevenaar

Kyra Sannes

ZEVENAAR - Iris van den Berg is vijftien jaar jong, maar al wel professioneel skierster. Ze staat eerste op de ranglijst slalom bij de jeugd tot zestien jaar en ze is ook al twee keer eerste geworden op het Nederlands jeugdkampioenschap.

“Als 3-jarige stond ik voor het eerst op ski’s. Toen ik acht was, ben ik begonnen met wedstrijd skiën,” begint Iris haar verhaal. Iris staat dus al vroeg in de sneeuw. Het is haar al snel duidelijk dat ze dit wil, ook het wedstrijdskiën. “Ik ging een keer mee trainen bij Snowsports Academy Racing. Ik vond het meteen heel leuk,” vertelt ze. Het plezier is voor haar dan ook de voornaamste reden dat ze ermee doorgaat. Later komt er toch nog wel wat meer bij kijken. “Ik vind skiën van jongs af aan geweldig. Nu is het ook meer een serieuze sport. Ik doe het nog steeds omdat ik het super vind, maar ook omdat ik er iets mee wil bereiken. Ik wil gewoon heel goed worden.”

Al vroeg starten

“Je moet best wel jong beginnen,” daar is Iris duidelijk over. Bij haar is het skiën dan ook heel vertrouwd en ze merkt nog steeds dat ze daar een voordeel van heeft, ook omdat ze zo snel is begonnen met het wedstrijdskiën. “Ik denk dat ik toen heb leren omgaan met de druk van wedstrijden en natuurlijk met teleurstellingen als het niet goed ging. Maar ook een fijn gevoel als het wél goed ging. En als ik dan de volgende keer weer

‘Ik hoop dat ik het skiën nog vele jaren kan voortzetten.’ Foto: 247sportphoto

een wedstrijd moest skiën, moest ik me over allebei heen zetten. Dus ook over fijne gevoelens, want elke wedstrijd kan weer anders zijn.”

Steun van alle kanten

21 weken per jaar, inclusief schoolvakanties. Zo vaak is Iris in het buitenland. Hiervoor heeft ze bepaalde afspraken met haar school gemaakt. “Op het Candea College is het prima geregeld, heel goed zelfs.” Als ze bijvoorbeeld een toets mist, kan ze met haar school afspreken wanneer ze die inhaalt. “Je moet gewoon goed plannen en

overleggen, dan komt het wel goed.” Wat natuurlijk ook erg helpt, is de steun van familie vrienden en omgeving. Zo heeft Iris in 2018 de Liemers Sportprijs gewonnen, voor sporttalent van het jaar. Zelf vertelt ze erover: “De Liemerse Sportprijs is toch echt wel iets bijzonders, het is toch een waardering voor mijn resultaten als sporter. Zo fijn dat ik zoveel steun krijg van alle mensen om me heen.”

Blijven skiën

Iris is van plan om nog heel lang te blijven skiën.

Ze wil nog steeds beter worden en traint vaak in Oostenrijk. Als ze in Nederland is, traint ze ook in SnowWorld Landgraaf of in SnowWorld Zoetermeer. Dat heeft goed resultaat: “In de afgelopen twee jaren heb ik me het meest ontwikkeld. Ik ben meer gaan durven skiën, dus minder nadenken over wat er ging gebeuren. Ik ging meer op een vrije manier skiën. Dan ski ik gewoon omdat ik dat wil, en omdat ik dat leuk vind.” Iris hoopt ook dat ze ooit mee mag doen aan de World Cup. “Ik doe dit al heel lang met een doel. Ik hoop dat ik het skiën nog vele jaren kan voortzetten.”

SDZZ houdt FIFA-competitie bij MediaMarkt

Rick Salemink over E-sports: ‘Kloof tussen gamen en voetballen wordt steeds kleiner’

Ted Prost

De Zevenaarse voetbalvereniging SDZZ heeft een FIFA-competitie gehouden bij de MediaMarkt in Duiven. Rick Salemink deelt zijn opvattingen over de mogelijkheden voor een virtuele aanvulling van sport.

ZEVENAAR/DUIVEN - Rennend over het veld, maar toch vanuit een comfortabele stoel. De ogen van honderden, nee, duizenden toeschouwers zijn gericht op de virtuele profvoetballer die nauwkeurig de fijne motorische bewegingen van de gamer volgt. Op een regenachtige dag zou het maar zo kunnen zijn dat een competitie zich verplaatst naar een digitaal speelveld, maar betekenen deze E-sports het einde van de fysieke sporten zoals wij ze kennen?

E-sports, wat staat voor ‘Electronic sports’, is allicht minder bekend onder hen die liever een klassiek balletje trappen op het veld. Hoewel de leden van voetbalclub SDZZ in Zevenaar ook maar wat graag over het veld rennen, tonen ze tegenwoordig ook interesse in de digitale wereld van FIFA, een virtueel voetbalspel. Rick Salemink van SDZZ deelt zijn visie op deze alternatieve virtuele spelvorm: “Het zijn geen twee verschillende werelden, het gamen en het voetballen. Deze kloof wordt steeds kleiner.” Door een gebrek aan locaties om te kunnen voetballen met de club, besloten Rick en de andere clubleden om een lekker potje FIFA te spelen met zijn allen, om toch in de stemming te blijven. Door het enorme

Spelers van SDZZ in actie tijdens de FIFA-competitie

animo en het fanatisme van de jongeren werd een lekker potje al snel een competitie en toen de handen ineen werden geslagen met de MediaMarkt in Duiven, was het hek van de dam. Na een dag intensief gevoetbald te hebben met de handen om een controller, was de populaire opvatting dat na zo’n geslaagd evenement de mogelijkheden van E-sports voor het grijpen liggen.

Nieuwe technologieën

In de nabije toekomst zijn wij nog lang niet uitgespeeld wat dat betreft; met nieuwe apparatuur

zoals VR-brillen en loopbanden die je beweging vastleggen in je game, duiden de vooruitzichten op een nieuwe manier van ervaren: een nieuwe manier van zowel gamen als sporten. Veel van deze nieuwe technologische hoogstandjes zijn volop in ontwikkeling bij bedrijven zoals Sony en Microsoft, die maar wat graag inspelen op deze nieuwe aandacht voor E-sports en gaming in zijn algemeenheid. De uitrustingen zijn momenteel nog aardig aan de prijs, maar met de tijd zullen deze gadgets voor het grote publiek beschikbaar worden om te genieten van een wereld die

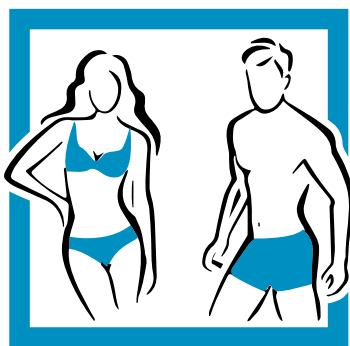
verder reikt dan je fantasie. Met deze nieuwe apparaten hoeft je niet uitsluitend op de bank te blijven zitten en kun je gamen combineren met een gezonde dosis beweging en inspanning. Er zijn zelfs ontwikkelingen bezig in sensoren die de speler in staat stellen om de virtuele pijn zelf te ervaren, auw.

Toepassing in de sport

“Wat begon als een noodgreep verandert nu steeds meer in een leuk supplement voor het gebruikelijke voetballen,” spreekt Rick. “Nooit zullen wij volledig afstand doen van het daadwerkelijke voetballen, maar zeker in onze tijd kunnen deze virtuele omgevingen extra diepte brengen in onze club.”

“Het zijn geen twee verschillende werelden, gamen en voetballen”

De ideale toekomst zou voor Rick dan ook bestaan uit een scenario waarin de jeugd van beide walletjes kan mee-eten zonder dat daar bij de modernisering of de nodige beweging in het geding komen. “Sport komt in alle vormen en maten en we moeten altijd vooruitkijken naar verbeteringen,” stelt hij. “Maar het belangrijkste is dat de jongeren plezier hebben.” Zeker voor herhaling vatbaar dus, maar of de Liemers over een aantal jaar de wereldkampioenschappen E-sports binnen de grenzen heeft, is nog ongewis.

BODYWEAR SUPERSTORE

*De grootste
lingerie winkels
van
Nederland!*

bodywearsuperstore.nl

ER IS WEER
VOLOP **NIEUWE**
BADKLEDING!

SCHIESSER

25%
KORTING

actie is geldig in de maand maart

NIEUW

Rijksweg 26 • Duiven
026-7370298

Zwolseweg 221 • Apeldoorn
055-2002037

Gratis parkeren bij de winkels!

U VINDT BIJ ONS DE MOOISTE MERKEN IN DE CUPMATEN A T/M L

Acties alleen geldig in de winkel. Vraag in de winkel naar onze actievoorwaarden.

Gimborn, brieven en schoonschrift

Zevenaarse inktfabriek schrijft geschiedenis met inkt, linten en Gim-Gom

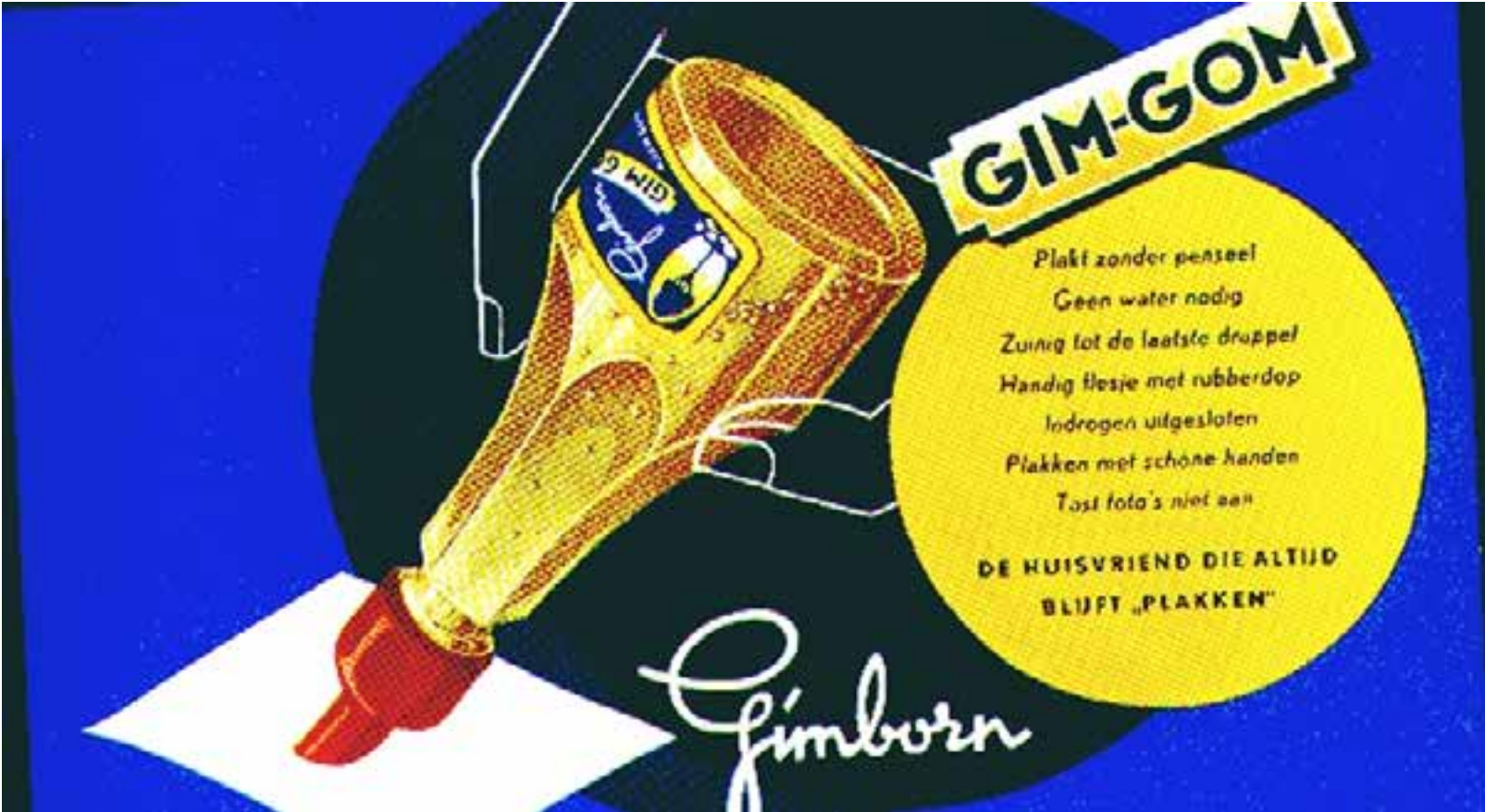
Peter Donker

Schrijf je nog wel eens een brief? Een Whatsapp-berichtje is tegenwoordig snel verstuurd. We doen het tientallen keren per dag. We gebruiken de smartphone niet alleen meer om met vrienden en familie in contact te zijn. We kopen online, we tikken mailtje en we betalen er mee in de winkel. Iets opschrijven op een stuk papier met een pen doen we steeds minder.

Het is ruim 5000 jaar geleden dat mensen begonnen met schrijven. In het begin werden er geen letters geschreven, maar een soort plaatjes, zoals het schrift van de oude Egyptenaren. Het schrift dat we nu kennen is ontstaan in het Midden-Oosten, ongeveer op de plek waar Irak ligt. Jaren later werd het papier uitgevonden. Daar werd op geschreven met een ganzeveer en inkt. Er waren niet veel mensen die konden schrijven. Alleen zoons van rijke ouders mochten naar school om het te leren. Veel later leerde iedereen schrijven; op papier met een kroontjespen en inkt. De inkt werd gemaakt door Gimborn in Zevenaar, een bedrijf met een verhaal.

Oude schuur

Dat verhaal begint in 1904, wanneer Willem Joling een oude schuur aan de Wittenburgstraat in Zeve-

Wereldberoemd: gim-gom lijm met het handige dopje. Foto: Kunstwerk! Liemers Museum

naar verkoopt aan ondernemer Max von Gimborn. Deze wil in die schuur inkt gaan maken. Het wordt de eerste inktfabriek in Zevenaar. De zaken gaan goed en Gimborn heeft steeds meer mensen no-

dig. Met de gemeente spreekt hij af dat hij alleen fabrieksarbeiders uit Zevenaar zal aannemen. Van het kantoorpersoneel mag de helft uit Arnhem komen. Hij koopt het Huis De Doelen van de familie Van Nispen om er niet alleen te gaan wonen, maar ook zijn kantoor te vestigen. Talloze soorten inkt worden er in de loop van de jaren gemaakt. Ze hebben prachtige namen als 'Galnoten Kanselarijinkt' en 'Sympatische Inkt'. Voor een liefdesbrief gebruik je natuurlijk andere inkt dan voor een koopakte van een huis!

Gimborn maakt ook inktlinten voor schrijfmachines, inkt voor stempelkussens en verf. In allerlei kleuren en soorten. Zoals de beroemde lijm: Gim-Gom. Deze lijm zat in een glazen flesje met een handig dopje waarmee je de lijm op het papier smeerde. In 1995 sluit de fabriek, maar in het Liemers Museum is nog steeds van alles te zien over Gimborn. Zoals prachtige inktpotten. Deze zijn zo gemaakt dat je makkelijk je 'kroontjespen' er in kunt dopen. Niet te diep natuurlijk, want dan krijg je lelijke vlekken op je papier. Gimborn maakte in die tijd zelfs een speciale inktpot voor het vullen

van je vulpen.

Kroontjespen

Schrijven deed je vroeger met een kroontjespen. Daar nam je rustig de tijd voor, het moest er ook mooi uitzien. Op school kreeg je les in schoonschrijven. De letters waren krullerig en hadden dikke en dunne delen. Veel oudere mensen schrijven nog steeds zo mooi. Het is iets dat je niet verleert. Jonge mensen hebben nooit geleerd om schoon te schrijven, maar hebben ook niet geleerd om het te kunnen lezen. Als je oma een mooi briefje in 'schoonschrift' naar je schrijft, moet je soms je moeder vragen wat er eigenlijk staat!

Deze serie is een initiatief van De Liemers Helemaal Goed. Met medewerking van Kunstwerk! Liemers Museum en gesteund door Rabobank Arnhem en Omstreken. Via vlogs en verhalen geven we op deze wijze een gezicht aan de geschiedenis van de Liemers. Foto's: Kunstwerk! Liemers Museum.

Bron: Een wereldspeler in Zevenaar, Leen den Besten, 2015, uitgave CVZ .

Het personeel van Gimborn bij de fabriek in de Jolingschuur. Foto: Kunstwerk! Liemers Museum

Kim Kleijkers (20) geeft haar eigen sprookjesboek uit

Lara Nijhof

ZEVENAAR - Vanaf het moment dat Kim Kleijkers (20) nog maar een klein meisje is, begint ze al met schrijven. Wanneer ze maar kan, komt er van alles bij haar op papier te staan. Korte verhalen, artikelen, hele boeken. Schrijven is haar grootste passie. En binnenkort kan iedereen hiervan genieten: ze geeft haar eerste boek uit!

'De elfenprinses, de prins en de tovenaars Zwart', zo heet het sprookjesboek dat op 1 maart uitkomt. Kim schreef het toen ze nog maar elf jaar was en vond het een tijdje geleden weer terug. Het idee om een boek uit te geven was er al even en dit verhaal was daar uitermate geschikt voor. "Ik wist dat ik nog ergens handgeschreven verhalen had liggen", vertelt ze. "Toen ik deze terugvond, ben ik er doorheen gaan en heb ik dit verhaal uitgezocht om te laten publiceren en dat is dan ook gelukt."

Het verhaal zelf is een sprookje, waarbij een jonge prins er alles aan moet doen om een ontvoer-

Kim Kleijkers presenteert op 11 maart haar sprookjesboek 'De elfenprinses, de prins en de tovenaars Zwart'.

de prinses te redden. Maar zal dit hem lukken? Het boek is helemaal door Kim geschreven en bedoeld voor kinderen tot en met twaalf jaar. Kim: "Het kan voorgelezen worden aan kleine kinderen die ondertussen naar de plaatjes kunnen kijken en later kunnen de kinderen het

sprookje zelf lezen." Ook de afbeeldingen heeft ze zelf geïllustreerd, maar uiteraard ging dit niet zonder enige tegenslag. Alle afbeeldingen moesten opnieuw gemaakt worden, waar behoorlijk wat tijd in is gaan zitten. Maar het eindresultaat mag er dan ook echt wel wezen.

Ook de toekomst ziet Kim al helemaal voor zich. Nu schrijft ze naast haar opleiding fysiotherapie en dit wil ze later ook blijven doen naast haar werk als dierenfysiotherapeut. De combinatie van schrijven en fysiotherapie lijkt erg vreemd, maar voor Kim is deze perfect. "Ik hou van schrijven, maar er is niet altijd heel erg veel geld mee te verdienen. Plus, ik ga liever schrijven wanneer ik een idee heb dan naar een deadline te moeten werken. Daarbij hou ik ook heel erg van dieren, dus voor mij werkt deze combinatie", vertelt ze. Ze hoopt dat er nog veel boeken zullen volgen, ook voor andere doelgroepen dan waarvoor het huidige boek nu is. Met het oog op andere verhalen kijkt ze naar de toekomst. "Ik schrijf onder een pseudoniem, Ariana D. Berly, omdat ik dit prettiger vind, ook met het oog op andere boeken." Naast het schrijven van verhalen, post Kim ook regelmatig updates over nieuwe verhalen op haar blog arianadberly.auteursblog.nl. Op 1 maart komt 'De elfenprinses, de prins en tovenaars Zwart' uit, te bestellen bij boekscout.nl. Op 11 maart zal Kim haar boek om 19.00 uur presenteren in de OGtent in Duiven. Iedereen is hierbij welkom.

‘In je element bij Het Element’

Het Liemers cultuurland brengt kinderen in aanraking met kunst en cultuur

ZEVENAAR - Het Liemers cultuurland ‘Het Element’ heeft een belangrijk doel voor ogen: kinderen in de gemeente Duiven, Zevenaar en Westervoort laten kennismaken met cultuur en ze daarmee gelijk ook anders naar de wereld laten kijken. De coördinatoren Nanda van Loon en Edith Elshof vertellen over hun werk.

‘Het Element’ uit de Liemers is een opvallende organisatie, speciaal gericht op kunst, cultuur, erfgoed en kinderen. “Als cultuurland zorgen wij ervoor dat kunst en cultuur een plek krijgt op de basisscholen. Dat alle kinderen, van groep één tot en met acht, daarmee in aanraking komen,” vertellen Nanda van Loon en Edith Elshof. De naam van de organisatie is gebaseerd op het boek van Sir Ken Robinson met een gelijke titel. Daar komt dan ook een deel van de inspiratie vandaan. “Als je jouw Element hebt gevonden, ervaar je échte voldoening in je leven. Dan ben in je element bij Het Element.”

Een boel geregeld
Vragen ophalen van de school, aanbieders zoeken, fondsen aanvragen, scholen begeleiden en allerlei andere dingen voor de projecten: het werk betekent héél veel geregeld. Maar het is de moeite waard. Zo is Nanda bijvoorbeeld erg trots op de ondertekening van het convenant ‘Méér Muziek in de Klas Lokaal - De Liemers,’ waar koningin Maxima bij was. Edith is ook heel trots op het project ‘Cultuur met Kwaliteit,’ waarbij ze twee jaar lang

Ook coördinatoren Nanda en Edith zijn helemaal in het element bij Het Element

met een school gaan kijken hoe ze kunst op de kaart kunnen krijgen. De coördinatoren zijn het er over eens dat hun taak een dankbare taak is. Wél zijn ze er heel druk mee, maar dat is niet altijd zichtbaar. “Wij zitten heel erg achter de schermen. We geven geen lessen, maar we regelen wel alles om het mogelijk te maken. Als dat wegvalt, zijn er ook geen lessen meer in de klassen.”

Basisonderwijs
De organisatie richt zich op het basisonderwijs. Dit is de opdracht van de gemeenten, maar ook

omdat volgens hen daar kunst en cultuureducatie niet genoeg naar voren komt. Voor Edith en Nanda zit er ook nog een persoonlijke reden achter. Edith: “Ik ben zelf beeldend kunstenaar, dus dat speelt natuurlijk een hele grote rol. De andere reden gaat voor mij over vroeger: toen ik op de basisschool zat, was er nauwelijks of géén aanbod van kunst en cultuureducatie. Mijn gedrevenheid wordt daarvoor toch nog wel gevoed, omdat ik het zelf gemist heb.” Nanda vult aan: “Naast dat ik voor Het Element werk, werk ik ook voor Kunstwerk! en dan vooral de muziekschool. Ik zie van dichtbij wat

muziek doet met kinderen en dat vind ik zó mooi. Kinderen moeten daar gewoon mee in aanraking kunnen komen.” Naast de kinderen plezier laten beleven, hebben Nanda en Edith ook nog een ander doel voor ogen: de kinderen een andere kijk op de wereld te geven. Het geeft je dus ook nog iets mee voor later. Zo vertelt Edith: “Kunst en cultuur helpt je om de wereld te begrijpen, om anders te leren kijken. Dan ga je meteen ook anders met elkaar om, je gaat je in de ander verplaatsen: ‘Hé, hoe zie jij dat dan?’ Kunst en cultuur lenen zich heel mooi om daarmee te oefenen.”

Bolderkarrenproject Zevenaar succesvol

ZEVENAAR - De kinderen van basisschool Sint Martinus zijn klaar voor de grote boemelparade die zondag drie maart plaatsvindt. Onder het motto ‘Carnaval is kunst’, leerden de leerlingen van de bovenbouw tijdens het ‘Bolderkarproject’ hoe carnavalswagens gebouwd worden. Op deze manier willen stichting GZK Boemelburcht en Het Element de carnavalsviering populairder maken bij de jeugd.

“De kinderen op de basisschool hebben in totaal vier keer een workshop gevolgd over hoe je carnavalswagens moet bouwen. Deze workshop zijn er om kinderen meer betrokken te laten zijn met carnaval”, vertelt Edwin van Onna. Van Onna gaf eerder soortgelijke workshops aan kinderen in Montferland. Zelf bouwt hij al 34 jaar carnavalskarren samen met vrienden en familieleden. Het idee om workshops te gaan geven op basisscho-

len ontstond bij de carnavalsvereniging in Loil en mondde uit in het Bolderkarproject. Dit idee werd omarmd door GZK Boemelburcht, waarna ook in Zevenaar groepen 6,7 en 8 met het Bolderkarproject aan de slag gingen. “Eerst moesten we allemaal zelf een ontwerp maken, waarvan wij er uiteindelijk twee uitkozen die werden samengevoegd tot één concept”, vertelt leerling Sam. Leerlingen van groep 8 maakten heel toepasselijk, een ‘afscheidskar’, aangezien dit hun laatste jaar op de basisschool is. Groep 7 maakte een ‘sportkar’ die gaat over de hotlines in de sportwereld van het afgelopen jaar. Groep 6 maakte een fruitkar, lekker vrolijk en kleurrijk. Het samenwerken tijdens het project zorgde bij de kinderen ook voor een grotere verbondenheid met elkaar. “Iedereen is wel ergens goed in en zo leren kinderen elkaar nog meer te waarderen”, vertelt een leerkracht. Ook de kinderen waren enthousiast omdat ze nu niet met hun neus in de boeken hoefden te zitten, maar lekker creatief bezig konden zijn.

Sam Wittenhorst helpt mee aan het maken van een bolderkar.

Liemers Poëzie

ZON-DER

*Het eind is nabij,
de start ver- schijnt
door de wolken, zon-
der aandacht geen plezier
Zonder oog, geen fris vertier
Voor niets komt de zon op
Niets is wat het kost
om te genieten
wat komt en gaat
vroeg en laat*

Ted Prost

Bart Thomassen: ‘Als je muziek maakt, vergeet je alles’

Door onze redactie

ZEVENAAR - Bart Thomassen (69) ademt muziek uit al zijn poriën. Al zestig jaar speelt hij zijn blaaspartij mee bij de Stedelijke Muziekvereniging Zevenaar (SMZ) en sinds enkele jaren maakt hij deel uit van de Isseltaler Musikanten. “Als je muziek maakt, vergeet je alles.”

Of muziek in zijn DNA zit weet Bart niet. “Mijn vader was wel een muzikaal iemand. Als hij een mondharmonica pakte, blies hij zo een deuntje mee”, weet hij zich nog te herinneren. Als klein jongetje raakt hij zwaar onder de indruk van de sfeer en ambiance als de harmonie tijdens plaatselijke feestelijke activiteiten de Grietsestraat in komt marcheren. “Voorop het grote vaandel, gedragen door Aleven, gevolgd door Jan Arends met de trombone en helemaal aan het einde Stef Dikker met de grote bas. Daar wilde ik bij horen.” De negenjarige Bartje trekt bij de Antoon Spaan aan de Van Munsterstraat, de toenmalige dirigent van St. Caecilia, aan de bel. De eerste lessen krijgt Bart op de althoorn van het onlangs overleden erelid Theo Scholten. Na ruim een half jaar oefenen volgt de eerste vuurdoop: de processie in Zevenaar. Onder de vleugels van Spaan ontwikkelt Bart zich verder op muzikaal terrein op de bugel en de trompet. Na het overlijden van Antoon Spaan komt Jo Reinen als dirigent naar Zevenaar. “Hij heeft mij na de overgang op de trombone verder gevormd in de muziek. In een tijdsbestek van twee jaar behaalde ik diploma A tot en met D.”

Oliebollenconcert

St. Caecilia wordt omgedoopt tot de Stedelijke Muziekvereniging Zevenaar, altijd blijft Bart de club trouw, al ruilt hij de trombone in voor de

Bart Thomassen: “Ik kan ook genieten van het spel van de anderen in het orkest.”

bariton. Ook is hij vijftien jaar penningmeester van de vereniging. Elke dinsdagavond repeteert hij en een aantal keer per jaar treedt SMZ op. Het jaarlijkse hoogtepunt is het oliebollenconcert in het Musiater. De muziekvereniging is niet gelieerd aan een schutterij of andere traditionele folklore. “Bij ons komen mensen echt om graag muziek te maken.” Circa veertig muzikanten telt SMZ nu, in hoogtijdagen zijn het er zo’n zestig. De jeugdleiding is in de slop geraakt, iets wat hem wel aan het hart gaat. “Van onderop is er geen aanwas. We zijn echt een club van aanlopers en vertrekkers, muzik liefhebbers, dat wel.” Hij koestert nog steeds de dinsdagen en de optredens. “Samen muziek spelen, dat gevoel dat je dan krijgt in je hart, geweldig. Ik kan ook genieten van het spel van de anderen in het orkest. “ Dat doet Bart Thomassen ook tijdens zijn arbeidzame leven. Als douanier maakt hij jarenlang deel uit van de Douane Harmonie Nederland. “Daar kwamen in de loop van de tijd steeds meer semi-professionals bij. Ik heb daar echt heel veel ge-

leerd en mijn liefde voor de muziek is daar alleen maar groter geworden.” Ondanks zijn rijke muzikale CV is Bart Thomassen dus nog lang niet uitgeblazen. “Ik hoop nog een jaar of tien een goede blaasconditie oftewel amazuur te houden. Dat bepaalt je toonkwaliteit. Als ik niet meer meekan, dan gooi ik echt het bijltje erbij neer.” Zover is het nog lang niet. Integendeel. Na zijn pensionering is Bart ook gevraagd om deel uit te maken van de Isseltaler Musikanten. En zo trekt Bart Thomassen elke donderdag naar Rheden voor repetities met deze muzikanten die uit de hele regio komen. De Isseltaler Musikanten is een blaasorkest dat al meer dan veertig jaar Egerländermuziek ten gehore brengt. Op zaterdag 18 mei speelt het orkest samen met Anton Gälle und seine Scherzachtaler Blasmusik de pannen van het dak in Kulturhus De Borg in Babberich onder het motto ‘Zweimal Blasmusik.’ “En daarnaast ga ik graag naar andere concerten. Zo bezoek ik elke vier jaar het Wereld Muziek Concours in kerkrade. Geweldig.”

‘De Turmac was heilig, het leek soms wel een huwelijk’

Door onze redactie

De voormalige productiehof, HAL12, naast het gemeentehuis in Zevenaar wordt omgedoopt tot podium voor samenwerking en ontmoeting. Verschillende organisaties bieden samen op deze plek straks sociale, educatieve en culturele programma’s aan. Op deze unieke locatie hebben veel mensen uit de hele regio gewerkt en zij koesteren herinneringen aan een mooie tijd en dierbare ontmoetingen. Hun persoonlijke verhalen willen we niet vergeten, maar juist vastleggen.

Het interview met John Balduk en Jan Salemink is een uur van vrolijke verhalen, dolkomische herinneringen met op z’n tijd een serieuze noot. “We hebben veel plezier gehad, ontelbare streken uitgehaald en hard gewerkt”, zegt John Balduk. “Super jaren waren het, zeker toen Turmac eigenaar was. In de Rothmans-periode werd het wat strenger en na de overname door BAT nam de sfeer merkbaar af; het afbouwen was begonnen. Weet je hoe we BAT toen in de werkplaats noemden? ‘Bittere Armoede Tegenwoordig’.”

De mannen zijn vrienden voor het leven. Al 40 jaar trekken ze samen op, kennen elkaars familie en delen lief en leed. Ook hobbymatig is er een klik. Beiden zijn motorfanaat. Jan heeft een Harley uit 1948, John een Moto Guzzi. Jan, van oorsprong automonteur, hield van de halve Turmac de auto bij, John deed timmerklussen bij de andere helft.

Installatiemonteur

Het was al in de Turmac-tijd dat John na zijn werk als installatiemonteur thuis met hout aan de slag ging. “Overdag was het metaal dat de klok sloeg, hout bood me de broodnodige uitdaging. Na 28

John Balduk en Jan Salemink (rechts) zijn vrienden voor het leven.

jaar viel in 2008 voor mij het doek. Als een van de eersten uit de werkplaats vertrok ik. De ontslagvergoeding gaf me een extra zetje als opstap voor mijn bedrijf Balduk Bouwservice. Van meet af aan ben ik druk geweest, maar wat heb ik mijn maten soms gemist! Inmiddels heb ik collega’s, mijn jongste zoon en twee ZZP’ers.” Net als John begon ook Jan, december 1969, in de werkplaats als installatiemonteur. Alle werkzaamheden aan de complexe sigaretten- en filtermachines behoorden tot het takenpakket van de monteurs. Jan: “Maar we deden meer. Schreven handleidingen, leidden monteurs op en testten nieuwe producten. Als er een machine binnenkwam, gingen wij er eerst mee aan de slag. Het was onze uitdaging om die tip top in orde te krijgen voor die de productie in ging.”

Reisvirus

Op zeker moment pakte Jan met regelmaat zijn koffer om in buitenlandse vestigingen technische ondersteuning te bieden. Hij genoot ervan. Hoe

het reisvirus hem bij de kladden had, bleek na zijn pre-pensionering. Na wat freewheelen in zijn oude vak, de autoreparatie, ging hij zeven jaar geleden als freelancer aan de slag bij ITM Eindhoven, een fabrikant van filtersigaretten/sigarenmachines. Liefst 90% van de tijd die hij voor het bedrijf werkt, vertoeft hij in het buitenland. Van Georgië tot Soedan, van Tenerife tot Amerika, overal biedt hij ondersteuning bij het installeren en afstellen van machines voor vooral de sigarentak. En passant leidt hij machinisten en monteurs op. John: “Als we terugkijken, waren het fantastische jaren met uitzondering van die laatste paar. Natuurlijk met geweldige arbeidsvoorwaarden, maar bijzonderder was het vertrouwen dat Turmac je gaf. Daardoor kon je groeien.” Jan: “Turmac was heilig. Het leek soms wel een huwelijk. Op de werkvloer lekker mopperen, maar wee je gebeente als er op een verjaardag iemand iets negatiefs over Turmac zei, dan waren de rapen gaar. Als het bedrijf niet was gesloten, had ik er zeker tot mijn 65ste gewerkt.”

Agenda

1 mrt De Griethse Poort Zevenaar

Feest 11 tot 17 jr / 20:00 / € 3,50 - € 5,- 7beats en De Griethse Poort organiseren dit jaar voor de 4e keer de Teenage CARNAVAL PARTY in Boemelburcht voor kinderen.

2-5 mrt De Griethse Poort

Feest / 20:00 / Za-zo. avond 7,50 rest gratis Za.avond met partyband Total Eclipse & DJ Henk. Zo. optochtfeest v.a.12.00 uur voor jong en oud, vanaf 20.00 uur carnavalsparty. Ma. Frühschoppen v.a. 12.00 uur. Di. 5. kinder-car-naval v.a. 13.30 uur, finale v.a. 20.00.

3-4 mrt St. Andreas Zevenaar

Feest / 12:30 / Gratis Op zondag tijdens de Boemelparade, is de bar vanaf 13.00 open. De parade trekt bij ons voor de deur langs. Op maandag wordt het weer een fantastisch feest, met muziek door Coverband LEAD.

5 mrt Thoen & Thans Zevenaar

Culinair / 13:30 / € 7,00 Samen aan tafel bij Thoen & Thans, van 12.30 uur tot 14.00 uur met een 3-gangen verrassingsmenu. “Thoen & Thans”, Kerkweg 10 in Oud-Zevenaar. Voor reservering of inlichtingen: Marian Godschalk tel: 0316-333120 Henk Jansen tel: 0316-332265

7 mrt Kunstwerk! Het Musiater Zevenaar

Toneel / 20:15 / € 24,50 LATEN WE EERLIJK ZIJN: Een comedy over relatiestress en goede burens. Drie stellen zijn burens in een gebouw waar van alles aan moet gebeuren. Groot onderhoud dus!

8 mrt Kerk Lathum

Lezing / 20:00 / € 10,00 Lezing over de Mattheus Passion: de bekendste compositie van Johann Sebastian Bach én veel mensen zien het ook als Bachs mooiste. Marjon Appelman zal de opzet van dit werk uit de doeken doen. De entree is inclusief koffie vooraf en een drankje tijdens de pauze. Kaarten via: vvlk@chello.nl of per tel: 0313-631915. Kaarten zijn zolang de voorraad strekt, te koop voor aanvang van de lezing.

8 mrt Kunstwerk! Het Musiater Zevenaar

Jeugd / 20:15 / € 12,50 Maarten Ebbers en Maria Noé. Oorlogsgeheimen- Naar het bekroonde boek van Jacques Vriens. Het is 1943. Het Zuid-Limburgse dorp waar de elfjarige Tuur woont, is bezet door de Duitsers. Tuur en zijn buurmeisje Maartje vinden dit in het begin wel spannend.....

9 mrt De Lantaern Zevenaar

Concert / 20:30 / € 15,00 NA LEANA! ontstaan uit The Sands Family, een folkband uit N-erland. Enkele kinderen van de vroegere bandleden van The Sands Family hebben het talent van hun ouders mee gekregen en treden op onder de naam Na Leana!

10 mrt huize Vredenburg Westervoort

Concert / 14:00 / € 2,50 Het Theaterconcert ‘WAT MIJ BETREFT’ is een autobiografisch avontuur van zangeres Carla Herlfterkamp. Een oprecht, meeslepend, en muzikaal verhaal, begeleid door 3 muzikanten over de grenzen van pop, jazz en Nederlandse kleinkunst.

12 mrt Kunstwerk! Het Musiater Zevenaar

Muziektheater / 20:15 / € 26,- Abafazi: Helela Mama! Abafazi komt uit het Zulu en betekent letterlijk vrouwen. De tien power-vrouwen van Abafazi brengen een eerbetoon aan iconische zwarte vrouwen die een lans hebben gebroken voor de vrijheid. Ze nemen u mee op reis door de muziek en cultuur van Zuid-Afrika.

12 mrt Bibliotheek Didam

Workshop 6 + / 15:00 / €5,00 De allereerste workshop van het MaakLAB. Onder leiding van Marian Trommelen maken kinderen op een speelse manier kennis met programmeren en robotica. In 4 middagen gaan ze aan de slag met de robots Dash en Dot. www.bibliotheekmontferland.nl

14 mrt Kunstwerk! Het Musiater Zevenaar

Theatercollege / 20:15 / € 20,- Starry, Starry Night: Een theatercollege met muziek waarin verhalen over het universum worden afgewisseld met sfeervolle liedjes over de nachtelijke sterrenhemel. Met muziek van Govert Schilling en Leoni Jansen

16 mrt Kunstwerk! Het Musiater Zevenaar

Klucht / 20:15 / € 25,- Theater van de Klucht: MEDISCH CENTRUM BEST ‘Medisch Centrum Best’ staat garant voor een avond onbezonnen lachen.

Column,
Bert Frölich, de Verbinder

HAL12 of Turmac?

Wat mijn werk binnen Kunstwerk! zo mooi maakt is dat er altijd weer nieuwe dingen op mijn pad komen. Geen dag is hetzelfde. Eén van de mooie kanten is het contact met de jongere doelgroep. We betrekken jongeren graag bij onze organisatie. Denk daarbij aan de inzet bij de horeca, op het gebied van innovatie, film, programmering, afstudeerprojecten, en noem maar op. Wat dat betreft is het mooi om te zien hoe ook zij onze organisatie vormen en hoe wij zo een kijkje krijgen in de toekomst.

Jongeren zien zaken toch weer anders, werken met andere communicatiemiddelen en zijn waardevol om ons bij de les te houden. Stilstand is toch achteruitgang. Jongeren verdienen ook een plek waar ze hun creativiteit kunnen uitleven. En dit jaar komt er een unieke locatie bij in de Li-

mers, namelijk HAL12 in Zevenaar. Een podium voor samenwerking, maar ook voor ontwikkeling en het stimuleren van creativiteit vóór iedereen. Ik kijk er naar uit. Ik ga mij niet mengen in de discussie rondom de naam van deze inmiddels bekend geworden HAL12, maar ik vraag me wel af of de acties en petities álle inwoners bereiken. Natuurlijk ben ik bekend met de cultuurhistorische waarde van het gebouw. Turmac heeft heel veel betekend voor Zevenaar en de Liemers. Juist Alexander Orlow, een van de directeurs, was innovatief en creatief door de medewerkers in aanraking te brengen met moderne kunst. En in dit kader valt er ook wat voor te zeggen om de blik juist naar voren te richten, zonder de historische waarde uit het oog te verliezen.

Zou het een idee zijn om de jongeren, die hopelijk vele jaren genieten van alles wat daar gaat gebeuren, ook een stem te geven met betrekking tot de naam van het gebouw? Maar dan wel via de communicatiekanalen die hen bereiken? Het is slechts een idee.

Beeldbepalend: De Steenovenwerker

 Naomi Bonke

SPIJK- Tal van kunstwerken sieren de openbare ruimte in de Liemers. Allemaal met een eigen verhaal. Zo staat er ook ‘De Steenovenwerker’ van Marga Brey. Het kunstwerk ‘De Steenovenwerker’ is gemaakt voor alle mensen die zo lang en hard gewerkt hebben voor de steenfabriek.

Het kunstwerk ‘De Steenoverwerker’ staat er al sinds 2004 en is gemaakt van brons. De opdrachtgevers waren drie mannen uit Spijk, die op eigen initiatief naar de kunstenares waren gekomen met hun idee. “Ik heb met de laatste enige overlevende nog wel eens contact,” zegt de kunstenares. De opdracht was om een beeld te maken als eerbetoon voor de mensen die hebben gewerkt in de steenfabriek. Tijdens het maken van het beeld in haar atelier kwamen de opdrachtgevers geregeld langs om te kijken, maar ook andere mensen uit Spijk kwamen even een

kijkje nemen naar het beeld in wording in de werkplaats van de kunstenares. “De mensen die langs kwamen zeiden dan bijvoorbeeld tegen mij: ‘Marga, mijn vader heeft altijd de stenen gesorteerd’ of een ander vroeg of ik het beeld zo kon maken dat haar vader daar in goed herkenbaar zou zijn. Eigenlijk kun je wel zeggen dat het beeld een geweldige emotionele waarde had.” Het kunstwerk bestaat niet alleen uit het beeld van Marga Brey, de kunstenares van De steenovenwerker, maar ook uit een gedicht van Ad Mertens, de titel van dit gedicht is: ‘Als stenen konden spreken’. Helaas is het beeld enkele jaren geleden gestolen. “Daar was de hele gemeente niet blij mee, om het maar simpel te zeggen.” Er was veel overlegd om een nieuw exemplaar te maken, maar daar was geen geld voor. Uiteindelijk is er geld ingezameld met de medewerking van de gemeente en de fabriek, maar ook de mensen uit het dorp en zo kon de kunstenares weer aan een tweede beeld beginnen. “Het beeld staat nu midden in het dorp, waar het ook thuis hoort.”

De nieuwe plek van het beeld, midden in het dorp.

Multatuliaanse reactie

 Kim Kleijkers

Commentaar

Voordat ik het commentaar bij de ideeën van Multaboni schrijf, lees ik de ideeën (al lijkt mij dat vanzelfsprekend). Normaal typ ik dan gelijk een heel verhaal in zo'n vijf minuten maximaal. Nu zit ik gewoon even stil na te denken over al die z-woordjes. Ik vind het nogal amuserend. Zij die zeuren, zaniken, zeiken, zagen, zeverend zemelen, zieken en zuchten zijn ziek. Het is gewoon een alliteratie. Zou je het te vaak achter elkaar zeggen, dan leg je je tong in een knoop en kom je niet meer uit je woorden. Misschien is dat ook wel een oplossing voor deze mensen. Zeuren zonder woorden is nogal moeilijk, al heb je dan ontelbaar veel klanken die een mens op zo'n moment waarschijnlijk kan maken waar we ons nog meer aan ergeren dan aan de woorden zelf. Zouden de mensen die denken ook aan een ziekte lijden?

Het denksyndroom bijvoorbeeld. Daar bestaan dan twee varianten van. De eerste variant zijn de denkers die wel denken, maar met mate. De tweede variant zijn de denkers die nooit stoppen met denken. Zij lopen het risico hun hersens over te koken totdat er alleen maar scrambled eggs over zijn. Dan zijn er nog de onwetenden. Zij lijden aan het GIHO-complex, het geen-idee-hebbende-onwetende-complex. Zij denken niet en hoeven niks te weten en hebben daarom ook geen ideeën. En dan komen we weer terug bij de z-ziekte, de mensen die overal commentaar op hebben, geen idee wat voor hersens zij hebben. Nu geef ik ook commentaar, maar verwar mijn commentaar vooral niet met het commentaar van mensen met de z-ziekte. Ik denk na en geef commentaar om over na te denken (ik heb het denksyndroom variant 1). Ik zeur, zanik, zeik, zaag, zemel zeverend, ziek of zucht niet. Als je dat maar weet. Uiteindelijk, aan het eind van deze tekst, blijkt dat ik deze tekst toch in vijf minuten heb opgeschreven. Ik zei toch dat ik dat doe.

Ideeën

 Multaboni

1339
Ik lijd al jaren aan een meerderwaardigheidscomplex. Ik kan het een ieder aanraden.

1340
Het was zoals het was. Het is zoals het is. Maar het wordt zoals we hopen dat het zal zijn
Aan het verleden kun je niets meer doen
Aan het heden niet veel
Aan de toekomst nog alles.

1341
Die 20% van de samenleving. Die groep chronisch verongelijkten, zij die altijd zeuren, zaniken, zeiken, zagen, zeverend zemelen, zieken en bij alles zuchten, kunnen we die niet als lijdens aan een ziekte zien? Dat we vervolgens een naam voor die ziekte verzinnen en dat we onderzoek doen naar het medicijn dat die ziekte effectief kan bestrijden. Voor mijn part doen we dat met homeopathische middelen of een ander placebo!

Dat we die ziekte proberen uit te roeien. Dat die naam van die ziekte met de letter z moet beginnen lijkt me logisch. Dat je hoort van je vriendin dat haar ex is gediagnosticeerd op zeurveiken in een vergevorderd stadium. Of dat hij zeurzemelen in een vroeg stadium heeft en dat het ook in zijn familie, van moederskant, veel voorkomt. Dat hij, want het is besmettelijk, ook zijn nieuwe vlam heeft aangestoken. Pas op, die ziekte heeft niets te maken met: kritisch beschouwen. Dat zou iedereen onder de leden moeten hebben.

1342
Mocht het zeurveiken of zeurzemelenniet met pillen te bestrijden zijn, iets wat ik verwacht, dan zijn de volgende geneeswijzen ook mogelijk: relativeren, kennis opdoen, positivo's om je heen verzamelen (die zijn ook besmettelijk), verder kijken dan je gebruikelijke neus, eenanderwatgunnenattitude-cursus, langeteneninkortings-operaties in het basispakket van de zorgverzekering, zeiken maakt meer kapot dan je lief is-Sirereclamecampagne en get a life affichesop billboards.

Tweede leven voor Repair- en Ruilcafé Duiven

Reparatie- en ruilkring maakt voorlopige doorstart in Ogtent

DUIVEN - ‘Een tweede leven, ruilen en repareren’ is de naam van het nieuwe repair- en ruilcafé in Duiven. Duivense inwoners kunnen iedere woensdag tussen 13.00 en 16.00 uur terecht bij de Ogtent, voor kleine reparaties, of het ruilen van spullen. Bezoekers kunnen er ook gewoon even heen voor de gezelligheid.

Het huidige Repair & Ruilcafé is ontstaan nadat de Ruilkring in Duiven was opgeheven. Diverse vrijwilligers wilden doorgaan, maar dan onder een iets ander concept. Stichting repaircafé Westervoort-Duiven heeft al twee jaar een repaircafé aan de Noordelijke Parallelweg in Westervoort, maar is nu ook in Duiven weer volop in de weer met een nieuw repaircafé, waar ook geruild kan worden. Chris van de Ven bood de stichting een voorlopige plek aan in de Ogtent, in zaal ‘Bij Oma’. Dat is omdat stichting Repaircafé in Duiven nog geen vaste locatie heeft kunnen vinden. “Je kunt langskomen voor reparaties aan voorwerpen en kleine apparaten. Ook kan men hier van alles ruilen: van kopjes en schoteltjes tot aan vogelhuisjes en koffiezetapparaten. Maar kleding niet, want daar kan je tegenwoordig ook al voor naar winkels die zich alleen daar op richten”, vertelt bestuurslid Aletta Ebbers. Repaircafés worden steeds populairder. Wie bijvoorbeeld een kapotte spijkerbroek of een stofzuiger heeft, doet er goed aan om deze te laten repareren. Door deze manier van recyclen help je het milieu en ben je duurzaam bezig. Ook het

Bestuursleden en vrijwilligers van de Stichting Repair Café Westervoort-Duiven. V.l.n.r. Philip Wenting, Ilse Beuse, Aletta Ebbers, Carla Hagen en Marcel Kinkelaar.

R&R café probeert mensen bewust te maken van het feit dat veel apparaten of kleding gewoon makkelijk te repareren zijn en opnieuw gebruikt kunnen worden, wat weer beter is voor het milieu. “Het enige wat wij vragen voor de reparaties als vergoeding, zijn houdbare etenswaren of verzorgingsproducten. Hiervan maken wij wekelijks een mooi pakket dat we daarna verloten aan iemand die het goed kan gebruiken”, legt Ebbers uit. “De reden dat wij deze voedselpakketten niet naar de voedselbank brengen is, omdat we geen vaste hoeveelheid producten hebben aan het

einde van iedere week, en het daarom op deze manier willen doen. Daarnaast zijn er ook genoeg mensen die net niet in aanmerking komen voor de voedselbank, maar juist wel iets extra’s kunnen gebruiken. Zo steken we ook hen een hart onder de riem.” “Op het moment bestaat het team in Duiven uit vijf vrijwilligers. Graag zouden we het team versterken. Jongere mensen zijn ook heel erg welkom, al helemaal als ze goed zijn met de nieuwere technieken, zoals computer- of telefoonreparaties”, vertelt Marcel Kinkelaar van

stichting Repaircafé Westervoort-Duiven. “Het komt natuurlijk ook voor dat een apparaat gewoon niet meer te maken is. Dan kunnen bruikbare onderdelen weer worden hergebruikt voor andere reparaties.” Voor Stichting Repaircafé Westervoort Duiven is met het oog op de toekomst een belangrijke taak weggelegd. Nu moet er alleen nog een definitieve locatie in Duiven worden gevonden om dit repair- en ruilcafé toekomstbestendig te maken. Informatie: www.facebook.com/EenTweedeLevenDuiven

“We beginnen de training met de basis van rugby”. Foto: Maarten Soethout

Rugbyclub De Duuvels houdt open training

ZEVENAAR - De Zevenaarse Rugbyclub De Duuvels houdt 16 maart een open training en ‘super saturday’. Iedereen is welkom om van 12.00 tot 13.30 uur mee te doen aan een training en daarna de Six Nations League op groot scherm te gaan kijken.

“Iedereen is welkom, jong en oud, man én vrouw”, zegt bestuurslid en speler Maarten Soethout. De sport is volgens Maarten niet zo heftig als het er op televisie uitziet en hij benadrukt dat respect een belangrijk onderdeel van de sport is. “We beginnen de training met de basis van rugby, over hoe je de ovale bal moet vangen en pasen. Nadat we de basisregels van rugby hebben uitgelegd gaan we een partij spelen”, zegt Maarten. Na afloop van de trainingen doen de spelers van De Duuvels altijd een drankje in het clubhuis. Na de open training gaan ze echter door naar hoofdsponsor Café Rooie Jan.

“In het café gaan we met zijn allen het rugbytoernooi Six Nations League kijken”, vertelt Maarten. Met de open training hoopt ZRC De Duuvels meer naamsbekendheid en leden te krijgen. “We spelen nu nog in combinatieteams met bijvoorbeeld een club uit Arnhem of Doetinchem. We hopen in de toekomst uit te groeien tot een vereniging met eigen teams”, vertelt Maarten. Hij ziet de club zelf als een soort familie: “Iedereen gaat leuk met elkaar om en helpt elkaar waar nodig. We leren om elkaar positief te benaderen ook al laat iemand vijf keer achter elkaar de bal vallen.” Volgens Maarten onderscheidt dit De Duuvels van andere rugby verenigingen. Dit clubgevoel voelt Brian Gieling, speler van junioren 15, ook: “Ook al heb ik een slechte dag gehad, elke keer als ik hier op de club kom word ik weer vrolijk.” 16 maart is iedereen bij ZRC De Duuvels welkom om zelf de sport rugby te komen ervaren. Volgens Maarten hoeft niemand bang te zijn dat de sport agressief is: “Op televisie ziet het er misschien eng uit, maar als je niet bang bent om vies te worden moet je het zeker komen ervaren. ”

‘Het is leuk en gezellig bij Dachser’

Voor de rubriek De Liemers Werkt bezoeken we regelmatig een ondernemer of medewerker van een Liemers bedrijf.

Naam?

“Marko Slierendregt, Long Distance Planner bij Dachser Netherlands BV. Ik werk nu al vijf jaar bij Dachser, waar ik de ritten van A naar B plan, die niet bij ons eigen bedrijf worden geladen. Daarbij verwerk ik de orders en help ik de chauffeurs aan de balie. Eigenlijk is het heel divers werk.”

Is Dachser een leuk bedrijf?

“Dachser is een familiebedrijf en dat merk ik iedere dag. Het is leuk en gezellig bij Dachser. De onderlinge sfeer zorgt ervoor dat we goed kunnen samenwerken. Als er een feestje wordt gegeven, is de baas er altijd bij.”

Vrije tijd?

“Mijn hele weekend draait om voetbal: op zater-

dag sta ik aan de kant bij mijn drie zonen en zondag voetbal ik zelf, met een heel leuk en aardig team. En ik vind het heerlijk om af en toe een serie of een film te kijken.”

Wat heb je met de Liemers?

“De verschillende dorpen en de gezelligheid in de Liemers spreken me aan. Bijvoorbeeld tijdens het carnaval of de kermissen. Maar ook voor een rustige wandeling of fietstocht kun je hier goed terecht. Er zijn prachtige routes te vinden in de Liemers.”

Wat is het mooiste plekje?

“Dat is natuurlijk mijn eigen dorpje Westervoort. Een heel sfeervol dorp met veel activiteiten. De mensen komen vaak samen. Met kerst geniet ik van al die lichtjes in Westervoort, maar ook met carnaval is het heel gezellig.”

Wil je zelf nog iets kwijt?

“Wat mij opvalt, is dat er heel veel geïnvesteerd wordt in de omgeving. Er wordt overal gebouwd. Ik vind dat een hele goede ontwikkeling. Het trekt mensen aan. En dat is goed voor de regio.”

“Ik verwerk order en help de chauffeurs aan de balie” Foto: Eva Peters

Speeddaten met Professionals

Hoe weet je wat voor jou het meest geschikte beroep is? En als je denkt dat te weten, hoe realistisch is het beeld dat je ervan hebt? En welke opleiding hoort bij dat beroep? Om bovenbouwleerlingen van de havo en het vwo te helpen met hun zoektocht organiseren vijf middelbare scholen uit de Liemers en Arnhem in samenwerking met de Rotaryclubs Duiven, Zevenaar en Arnhem-IJssel op woensdag 27 februari 'Speeddaten met Professionals'.

Kennismaken met de beroepspraktijk

Woensdagavond 27 februari 2019 kunnen de leerlingen van het Liemers College Zevenaar/Didam, Candea College Duiven, Beekdal Lyceum Arnhem, Lorentz Lyceum Arnhem en het Stedelijk Gymnasium Arnhem kosteloos al dan niet vergezeld van ouders bij Hotel Van der Valk in Duiven kennismaken met de beroepspraktijk van ruim tachtig beroepen. In korte een-op-een gesprekken met mensen die daadwerkelijk het beroep van keuze uitoefenen, is het gemakkelijker de voor- en nadelen van een beroep te achterhalen. De beroepen van de aanwezige professionals zijn ingedeeld in een achttal interessegebieden: Veiligheid, Techniek en ICT, Ruimte en Groen, Gezondheidszorg, Gedrag en Maatschappij, Economie en Financiën, Creatieve Sector en Rechten. 'Speeddaten met Professionals' is voor leerlingen hét moment om in een kort tijdsbestek zicht te krijgen op meerdere beroepen.

Dit jaar kunnen leerlingen die nog niet zo goed weten wat ze precies willen en welke beroepen er überhaupt zijn in een sector naar de Frontdesk. Daar staan per sector vertegenwoordigers die hen breder kunnen adviseren voor ze gaan speeddaten. Als een leerling het nog helemaal niet weet, is er de mogelijkheid om een talentgesprek aan te gaan.

Wat vonden de leerlingen vorig jaar van 'Speeddaten met Professionals'?

Anne: "Je komt ook te weten wat je niet wilt."

Bart: "Fijn om met ervaringsdeskundigen te praten."

Carlijn: "Vorig jaar wist ik na de gesprekken wat ik niet wilde. Komend jaar ga ik met nog meer gerichte vragen!"

Fenna: "Het is leuker dan je denkt."

Mathijs: "Ik kreeg een goed beeld wat de beroepen inhouden."

Samenwerking tussen scholen en Rotaryclubs

De samenwerking van de scholen met de Rotaryclubs is ingegeven door het feit dat de clubs veel leden tellen met een verschillende beroepsachtergrond. Dat levert een unieke verscheidenheid aan beroepen op. Zij beschikken verder ook over een uitgebreid netwerk van professionals met nog andere beroepen. Daardoor zijn de Rotaryclubs bij uitstek toegerust om kennis en ervaring te delen en jonge mensen te helpen in hun beroepskeuze.